

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 10. februar 2009

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	0	22	70	43	0	64	0	85	0	106	0
2	0	23	40	44	40	65	0	86	0	107	75
3	0	24	20	45	0	66	0	87	0	108	0
4	0	25	35	46	75	67	0	88	0	109	25
5	5	26	35	47	0	68	0	89	44	110	18
6	25	27	56	48	0	69	0	90	35	111	0
7	25	28	38	49	0	70	0	91	25	112	0
8	25	29	38	50	0	71	0	92	0	113	0
9	0	30	0	51	0	72	30	93	0	114	0
10	30	31	0	52	0	73	0	94	0	115	0
11	40	32	0	53	0	74	0	95	0	116	20
12	60	33	0	54	0	75	0	96	15	117	0
13	82	34	0	55	100	76	75	97	0	118	12
14	50	35	0	56	0	77	40	98	15	119	100
15	0	36	0	57	0	78	0	99	64	120	0
16	0	37	0	58	0	79	10	100	20	121	0
17	0	38	0	59	3100	80	0	101	20	122	0
18	15	39	0	60	1400	81	0	102	0	123	0
19	0	40	0	61	2950	82	0	103	0	124	0
20	94	41	0	62	100	83	0	104	0	125	0
21	56	42	0	63	160	84	0	105	0	©	

Generalforsamling og auktion. Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med generalforsamling og auktion **tirsdag den 14. april 2009 kl. 19.30** i Nygadehuset i Aabenraa.

Mødet starter med **foredrag om Nødpengeseidler** fra Sønderjylland V/Preben Eriksen.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

1. Valg af dirigent.
2. Beretning ved formanden.
3. Regnskab ved kassereren.
4. Fastsættelse af kontingent.
5. Valg til bestyrelsen: Efter tur afgår, Frank Iversen, Palle Gulddahl Pedersen, Vagn Martinussen og Vakant.
6. Valg af revisor: efter tur afgår Henning Christensen.
7. Orientering om auktionslisterne.
8. Indkomne forslag.
9. Eventuelt. Foreningens regnskab uddeles på generalforsamlingen, eller kan rekvireres hos formanden.
P. b. v. Henning Kjær.

Da foreningens beholdning af mønter er ved at være solgt, vil vi gerne opfordre medlemmerne til at indlevere mønter til salg

Numismatisk Forening for Nord- og Sydslesvig

Nr. 8 14 april 2009 Auktion nr. 393 48. årgang

Mødet starter med **foredrag om Nødpengeseidler** fra Sønderjylland V/Preben Eriksen.

Nationalkrig med pengeseidler

Efter første verdenskrig, da kanonerne var blevet tavse, og freden var på vej, begyndte en ny krig, som heldigvis var uden våben. Det var en national krig over hele Europa blandt andet også i Nord- og Sydslesvig. Når man ser på pengeseidlerne fra dette område, viser det tydeligt, at agitationen fra dansk og tysk side var stor. Der er mange antydninger tilbage i historien, som taler for såvel den ene som den anden af parterne. Pengeseidlerne kom frem, da der i 1917 blev mangel på skillemønt. Broager og Haderslev udgav hver sin på 50 penning, de blev forbudt, fordi de var med dansk tekst. Så kom der nye serier med tysk tekst, de blev godtaget, - også Sønderborg havde sedler fra 1917, 1918 og 1919. Først i 1920 kom der rigtigt gang i trykningen af sedler, hvor mange var stærkt nationalt prægede, ja ligefrem chikanerende overfor tyskerne. Heller ikke Skærbæk var bagefter med deres 25 penning, for nu følte befolkningen, at de ville komme tilbage til Danmark. Man mente at kunne tillade sig lidt af hvert, hvilket blev udnyttet til fulde. Ikke blot med pengeseidlerne, der blev for eksempel lavet 12 plakater, som blev trykt i Haderslev. Dette er ikke skrevet for at chikanere, det skal opfattes som historie. Det er noget, som er overstået.

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion:

Palle Gulddahl
Slotsbakken 5
6300 Graasten
Palle@Gulddahl.dk

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.

Telefon:

74 43 34 82
Fakjaer@mail.tele.dk

Kommissioner:

Faste bud på medlems-
salgslisten og brevbud
skal være fremme dagen før
auktionen og modtages af

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
TLF. 74 44 95 63
jensmadsen@stofanet.dk

Oplag: ca. 165 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

Skærbæks 25 penning-seddel bærer -
foruden tegningen af en maskin-
geværstilling i havdiget - inskriptionen:
Med vold de vilde verden vinde - de
styrtedes fra magtens tinde. Befolkningen
var meget dansk-sindet. Nok havde vi i
flere år pastor Jakobsen, der satte meget
arbejde i gang, og som skaffede mange
penge syd fra til egnen, men det har været
med til at holde det danske sindelag oppe.
Skærbækkerne er sønderjyder og mindst
lige så stejle. Om pastor Jakobsen blev
det i øvrigt sagt, at han havde en havn
uden vand, et teglværk uden ler og en
bank uden penge, da det hele var ramlet
for ham.

Jo, Skærbækkerne ville give Tyskland en
afskedssalut af format, og derfor valgte de
maskingeværstillingen ude i havdiget, - et
af Tysklands store håb til at være med til
at vinde krigen.

Skærbæks 50 penningseddel kom
sammen med 25 penningsedlen først 10.
april 1920, Skærbæk var således blandt
de sidste, der udgav egne pengesedler.
Det har ikke været svært at blive enige om
motiverne til disse sedler, idet bønderne
var i flertal. Der var i øvrigt to slags
bønder, marskbønder og gestbønder.

Marskbønderne var regnet for de mest
velstående, det mente de også selv. De
kom forholdsvis billigt til deres udkomme.
Før havdiget blev bygget, kom havet ind
over marsken et par gange hver vinter, det
var den gøde, marsken fik. Grøfterne
skulle holdes ryddet, men ellers kunne de
bare jage studene ud i marsken, hvor de
kunne græsse sig fede. I efteråret, når de
skulle slagtes, vejede de cirka 13
hundrede pund. Længe før første
verdenskrig havde gestbønderne også fået
interesse for marskjorden. De spinkede og
sparede, og når en marskfenne var til salg,
købte de den. På den måde var de mange,
som havde marskjord, og man kunne
derfor let blive enige om, hvilket motiv, der
kunne anvendes på pengesedlerne.

Motivet på 50 penning-sedlen blev således
markmands-huset, og teksten på sedlen
lyder: Den sidste levning af landsbyen
Midthusum, som havet borttog 1634.
Mark-mandshuset var opført 1815 på en af
tomterne, hvor Midthusum havde ligget.
Afstemningen i 1920 viste tydeligt, at
befolkningen var meget stærkt dansk-
sindet. Loven om afstemningen lød jo

således, at alle, som var født i Sønderjylland, måtte komme hjem og
stemme i kommunen, hvor de var født. Der kom mange til Skærbæk
både sydfra og nordfra. I Skærbæk blev afgivet 85 procent for
Danmark og 15 procent for Tyskland.
Af en 25 pf.-seddel fra Neustadt i Holsten fremgår det, at Chr. I. -
1460- begivenheden skulle være sket i Ribe. Samme by har flere
sedler, som viser en historisk uretfærdighed, der er sket med
delingen af Slesvig - Holsten. Sedlerne er alle udstedt efter, at
Sønderjylland er kommet til Danmark, idet de er fra 31. juli 1921.
Mange andre byer udgav sedler, som viser den nationale krig, for
eksempel Steinfeld-Quern-Suchsdorf-Husby-holz. Mange flere end de
her nævnte viser, hvordan Holstenerne gør opmærksom på, at der er
sket en historisk uretfærdighed.

Lars Carlsen, Skærbæk.

